

NACIONALNA POLITIKA ZA RAVNOPRAVNOST SPOLOVA, ZA RAZDOBLJE
OD 2011. DO 2015. GODINE

-izvadak

-županijska/ lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave

1. Promicanje ljudskih prava žena i rodne ravnopravnosti

1.1. Podići razinu znanja i svijesti o antidiskriminacijskom zakonodavstvu, rodnoj ravnopravnosti i ljudskim pravima žena

1.1.1. Provođit će se kampanje i druge aktivnosti s ciljem upoznavanja javnosti sa Zakonom o ravnopravnosti spolova i drugim antidiskriminacijskim zakonima, te mehanizmima zaštite od rodne diskriminacije.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.1.4. Redovito će se obilježavati Međunarodni dan žena – 8. ožujka, Svjetski dan seoskih žena – 15. listopada, Nacionalni dan borbe protiv nasilja nad ženama – 22. rujna, Međunarodni dan borbe protiv nasilja nad ženama – 25. studenog, Međunarodni dan borbe protiv homofobije i transfobije – 17. svibnja, Svjetski dan poduzetnica, te Europski dan jednakih plaća.

Nositelji: Nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.1.5. Financirat će se aktivnosti i projekti organizacija civilnog društva usmjerenih k podizanju znanja i svijesti o ljudskim pravima žena i ravnopravnosti spolova, uključujući financiranje organizacija civilnog društva koje pružaju pomoć ženama žrtvama nasilja, ženama s invaliditetom i pripadnicama nacionalnih manjina.

Nositelji: Nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, Ured za ravnopravnost spolova, Ured za ljudska prava, Ured za nacionalne manjine, Ured za udruge, Savjet za nacionalne manjine, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.1.6. Promicat će se uporaba rodno osjetljivog jezika u državnim tijelima i tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave kao i u javnom govoru i medijima.

Nositelji: Državna tijela, **tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave**, Hrvatska radiotelevizija i mediji.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.2. Unaprijediti društveni položaj žena pripadnica nacionalnih manjina

1.2.1. Održavat će se javne tribine, okrugli stolovi, konferencije i druge aktivnosti o ljudskim pravima pripadnica nacionalnih manjina.

Nositelji: Ured za nacionalne manjine, Ured za ravnopravnost spolova, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.3. Unaprijedit će se društveni položaj žena s invaliditetom

1.3.1. Održavat će se javne tribine, okrugli stolovi, konferencije i druge aktivnosti o ljudskim pravima žena s invaliditetom.

Nositelji: Nadležna tijela državne uprave sukladno zakonom utvrđenom djelokrugu rada, Ured za ravnopravnost spolova, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.3.2. U programe rada županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova uvrstit će se mjere za unapređenje položaja žena s invaliditetom na lokalnoj razini.

Nositelji: **Županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost poslova.**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

1.4. Unaprijediti znanje i svijest o položaju žena u ruralnim područjima

1.4.1. Osnovat će se radna skupina radi prikupljanja podataka o ženama u ruralnim područjima u području obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja, zdravstvene zaštite, očuvanja kulturne baštine i gospodarskog razvoja i izraditi akcijski plan utemeljen na rezultatima provedenih analiza.

Nositelji: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ured za ravnopravnost spolova, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska obrtnička komora, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova** u suradnji s organizacijama civilnog društva i znanstvenim institucijama.

Rok provedbe: 2011. – 2012.

1.4.2. Jednom godišnje tiskat će se i objavljivati (statističke) publikacije temeljem prikupljenih podataka o ženama u ruralnim područjima u području obrazovanja, zapošljavanja i samozapošljavanja, zdravstvene zaštite, očuvanja kulturne baštine i gospodarskog razvoja.

Nositelji: Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Državni zavod za statistiku, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska obrtnička komora, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova** u suradnji s organizacijama civilnog društva i znanstvenim institucijama.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2. Jednake mogućnosti na tržištu rada

2.1. Smanjiti nezaposlenost i ukloniti sve oblike diskriminacije žena na tržištu rada

2.1.1. Pratit će se i javno objavljivati zasebni podaci o položaju žena na tržištu rada temeljem učinaka u provedbi mjera Nacionalnog akcijskog plana zapošljavanja za razdoblje 2011. -2012. godine i 2013. – 2014. godine)

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Hrvatski zavod za zapošljavanje, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2014.

2.1.2. Sustavno će se provoditi aktivnosti za poticanje jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave da se na svom području angažiraju u provedbi nacionalnih planova za poticanje zapošljavanja i razvoja poduzetništva, uz razradu dodatnih poticajnih mjera.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, poduzetnički inkubatori.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2.2. *Osnažiti žensko poduzetništvo*

2.2.3. Sustavno će se promicati poduzetništvo žena kroz medijske kampanje, programe i obrazovanje žena o poduzetništvu, pružanjem organizacijske, financijske, prostorne i druge pomoći.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Hrvatska agencija za malo gospodarstvo, Hrvatski zavod za zapošljavanje, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, Hrvatska udruga poslodavaca, Ured za ravnopravnost spolova, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2.2.4. Aktivno će se poticati žensko poduzetništvo na županijskim i lokalnim razinama i provesti istraživanje o utjecaju ženskog poduzetništva na kvalitetu života pojedinih regija.

Nositelji: Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ured za ravnopravnost spolova, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova** u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2.3. *Promicati mjere koje omogućuju usklađivanje privatnih i profesionalnih obveza*

2.3.1. Provodit će se aktivnosti za poticanje jednake raspodjele kućanskih i obiteljskih poslova te ravnopravnu podjelu roditeljske odgovornosti za skrb o djeci, uključujući promociju korištenja roditeljskog dopusta očeva.

Nositelji: **Županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ured za ravnopravnost spolova, u suradnji s obiteljskim centrima i organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2.3.2. Poticati će se organizacija odgoja i obrazovanja djece predškolske dobi u trgovačkim društvima i poslovnim organizacijama u javnom i privatnom vlasništvu.

Nositelji: **Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, Hrvatska udruga poslodavaca, Hrvatska gospodarska komora, Hrvatska obrtnička komora, trgovačka društva, u suradnji sa sindikatima.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

2.3.4. Unapređivat će se prikupljanje, obrada, analiza i distribucija statističkih pokazatelja o jazu u plaćama između muškaraca i žena.

Nositelji: Državni zavod za statistiku, Ured za ravnopravnost spolova, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

3. Rodno osjetljivo obrazovanje

3.3. Postići spolnu ravnotežu u odabiru područja obrazovanja u srednjim školama i visokoškolskim ustanovama

3.3.3. U slučaju izjednačenog rezultata po svim osnovama vrednovanja pri dodjeli visokoškolskih stipendija, prednost će se dati podzastupljenom spolu.

Nositelji: Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**, Nacionalna zaklada za potporu učeničkom i studentskom standardu.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4. Ravnopravnost u procesu odlučivanja u političkom i javnom životu

4.1. Postići uravnoteženu zastupljenost muškaraca i žena u predstavničkim i izvršnim tijelima vlasti na svim razinama

4.1.1. Redovito će se održavati tribine, seminari, konferencije, kampanje i druge aktivnosti o političkoj zastupljenosti žena u zakonodavnoj i izvršnoj vlasti, na nacionalnoj i lokalnoj razini.

Nositelji: Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, Ured za ravnopravnost spolova, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4.1.2. Sukladno Zakonu o ravnopravnosti spolova pri imenovanju u državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i druge pravne osobe s javnim ovlastima vodit će se računa o ravnomjernoj zastupljenosti oba spola.

Nositelji: Državna tijela, pravne osobe s javnim ovlastima, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe 2011. – 2015.

4.1.3. Statistički će se evidentirati i objavljevati spolno razlučeni podaci svih prihvaćenih pravovaljanih kandidacijskih lista po predlagateljima za izbore na državnoj, županijskoj, gradskoj i općinskoj razini, kao i za izbore za Europski parlament.

Nositelji: Državno izborno povjerenstvo, Državni zavod za statistiku, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4.1.4. Statistički će se evidentirati i objavljevati spolno razlučeni podaci prema osvojenim mandatima po strankama, odnosno nezavisnim listama, prema rezultatima provedenih izbora na državnoj, županijskoj, gradskoj i općinskoj razini, kao i za izbore za Europski parlament.

Nositelji: Državno izborno povjerenstvo, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**, Državni zavod za statistiku.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4.1.5. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave redovito će objavljivati spolno razlučene podatke o udjelu žena u predstavničkim i izvršnim tijelima vlasti, na općinskoj, gradskoj i županijskoj razini na svojim internetskim stranicama.

Nositelji: **Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4.1.11. Pri sastavljanju i imenovanju predstavnika i predstavnica u izaslanstva, povjerenstva i druga tijela, vodit će se računa o uravnoteženoj zastupljenosti žena i muškaraca.

Nositelji: Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske, tijela državne uprave, pravne osobe s javnim ovlastima, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

4.2. Unaprijedit će se položaj žena u športu

4.2.3. Športašicama će se osigurati jednaka dostupnost športske infrastrukture, kako u vremenu korištenja tako i u kvaliteti, te dostupnost stručnog usavršavanja, osposobljavanja i zapošljavanja u športu.

Nositelji: Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor, državni i lokalni športski savezi, športski klubovi, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

5. Uklanjanje nasilja nad ženama

5.1. Ukloniti sve oblike nasilja nad ženama te unaprijediti položaj i zaštitu prava žena žrtava svih oblika nasilja

5.1.2. Uskladit će se broj potrebnih SOS telefona, savjetovašta, skloništa i drugih izvaninstitucionalnih servisa za žene žrtve svih oblika nasilja s obzirom na broj stanovnika u Republici Hrvatskoj, sukladno Preporuci (2002)5 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama o zaštiti žena od nasilja.

Nositelji: Nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

5.1.4. Donijet će se i distribuirati Protokol o postupanju u slučaju seksualnog nasilja svim relevantnim ustanovama, uključivši osnovne i srednje škole, uz praćenje njegove primjene.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, **županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

5.3. Osvijestiti širu javnost o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja

5.3.1. Organizirat će se i provoditi kampanje i druge aktivnosti, radionice, predavanja, tribine, okrugli stolovi o problemu rodno uvjetovanog nasilja, uključujući trgovanje ljudima i prostituciju kao i nasilje nad LGBT osobama te tiskati, distribuirati publikacije i edukativne materijale o svim oblicima nasilja nad ženama radi informiranja i podizanja javne svijesti o pojavi, problemima i načinima suzbijanja rodno uvjetovanog nasilja.

Nositelji: Ured za ljudska prava, Ured za ravnopravnost spolova, Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Ministarstvo unutarnjih poslova, Pravosudna akademija, Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, obiteljski centri, nezavisni stručnjaci i stručnjakinje koji djeluju na području suzbijanja nasilja nad ženama, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

6. Međunarodna politika i suradnja

6.1. *Provodit će se upoznavanje javnosti s politikama ravnopravnosti spolova Europske unije i drugih međunarodnih organizacija*

6.1.1. Prevest će se, tiskati i distribuirati Strategija za ravnopravnost između žena i muškaraca 2010. – 2015. Europske komisije

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, koordinatori i koordinatorice za ravnopravnost spolova u tijelima državne uprave, **županijska/lokalna povjerenstva za ravnopravnost spolova** u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011.

6.1.7. Promicat će se primjena UN-ove Konvencije o ukklanjanju svih oblika diskriminacije žena, Pekinške deklaracije i Platforme za djelovanje.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, tijela državne uprave i **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7. Institucionalni mehanizmi i načini provedbe

7.1. *Oснаžiti mehanizme za provedbu ravnopravnosti spolova na nacionalnoj i lokalnoj razini i unaprijediti njihovo koordinirano djelovanje*

7.1.2. Provodit će se zajedničke aktivnosti za promicanje mjera iz Nacionalne politike za ravnopravnost spolova, uključujući održavanje javnih tribina, kampanja, okruglih stolova i drugih aktivnosti.

Nositelji: Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, Ured za ravnopravnost spolova, tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.1.3. Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova pri predstavničkim tijelima poticat će osnivanje gradskih i općinskih povjerenstava za ravnopravnost spolova u svojim županijama, voditi evidenciju, surađivati s njima i o navedenome redovito izvještavati Ured za ravnopravnost spolova.

Nositelji: **Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova.**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.1.4. Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova poticat će u suradnji s upravnim tijelima jedinica lokalne samouprave, organizacijama civilnog društva koje se bave pitanjima promocije i zaštite ljudskih prava, znanstvenim institucijama, medijima i drugim zainteresiranim subjektima afirmaciju žena u lokalnoj zajednici, posebice u političkom i javnom životu, ženskom poduzetništvu, obrazovanju i kulturi, profesionalnom i stručnom usavršavanju, promicati zdravstvenu i socijalnu sigurnost žena, te djelovati na sprječavanju svih oblika njihove diskriminacije.

Nositelji: **Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova.**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.1.5. Donijet će se akcijski planovi za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova 2011. – 2015. na razini županija i osigurati sredstva za njihovu primjenu.

Nositelji: **Županijske skupštine, županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova.**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.1.6. Redovito će se održavati sastanci Koordinacije županijskih povjerenstava za ravnopravnost spolova radi unapređivanja i usklađivanja aktivnosti te razmjene informacija i primjera dobre prakse provedbe politike ravnopravnosti spolova na lokalnoj razini.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova.**

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.2. Suzbijati rodne stereotipe i uvesti rodno osjetljivu politiku u medije

7.2.1. Informirat će se građanstvo o obvezama uvođenja rodno osjetljivih politika u sva područja društvenog života, a u skladu s nacionalnim zakonodavstvom i standardima EU.

Nositelji: Hrvatska radiotelevizija, mediji, Ured za ravnopravnost spolova, Odbor za ravnopravnost spolova Hrvatskoga sabora, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.2.2. Izdvajat će se sredstva za produkciju i/ili koprodukciju rodno senzibiliziranih medijskih sadržaja te će se osigurati medijski prostor za emitiranje rodno senzibiliziranih sadržaja nastalih u nezavisnoj produkciji.

Nositelji: Hrvatska radiotelevizija, mediji, Ured za ravnopravnost spolova, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.2.4. Provodit će se edukacija o rodnoj ravnopravnosti medijskih djelatnika i djelatnica koji kreiraju medijske sadržaje.

Nositelji: Hrvatska radiotelevizija, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova** u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.2.6. Analizirat će se sadržaj medija radi detekcije učestalosti i vrste rodni stereotipa.

Nositelji: **Županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.2.7. Prevest će se i diseminirati Priručnik Vijeća Europe o strategijama za suzbijanje rodni stereotipa u medijima.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2012.

7.3. Uvesti upravljanje proračunskim sredstvima prema spolu i podupirati provedbu rodni istraživanja i analiza

7.3.1. Prevest će se, promovirati i distribuirati metodološki priručnik Vijeća Europe o upravljanju proračunskim sredstvima s obzirom na spol u svrhu preispitivanja javni proračuna s obzirom na njihovi učinak na provedbu politike ravnopravnosti spolova.

Nositelji: Ured za ravnopravnost spolova/Ministarstvo financija, **županijska povjerenstva za ravnopravnost spolova**, u suradnji s organizacijama civilnog društva.

Rok provedbe: 2011.

7.3.3. Podržavat će se provedba i osiguravati financijska sredstva za potporu ciljanim znanstvenim rodni istraživanjima i analizama, uključujući projekte u području kulture.

Nositelji: Nadležna tijela državne uprave sukladno zakonski propisanom djelokrugu rada, Ured za ravnopravnost spolova, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**, znanstvene institucije.

Rok provedbe: 2011. – 2015.

7.3.4. Osigurat će se sredstva za provedbu mjera Nacionalne politike za ravnopravnost spolova iz državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sva tijela zadužena za provedbu mjera dužna su ih uvrstiti u svoje godišnje planove te za svaku godinu osigurati potrebna financijska sredstva.

Nositelji: Državna tijela, **jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave**.

Rok provedbe: 2011. – 2015.